

SOCIETAT CALDES DE MALAVELLA - 2 març 2018 2.00 h

Primeres cases romanes a Caldes

- La urbanització de la via que travessa el poble ha permès localitzar restes d'habitatges d'"Aquae Calidae'
- Els elements trobats són d'entre el segle II aC i el segle II dC

*Les restes de l'antiga ciutat romana s'han localitzat en la intersecció del carrer Pla i Deniel i la carretera de Llagostera (a la imatge, ahir)
Foto: Arxiu.*

El regidor d'Obres i Serveis, Sergi Mir, sobre el jaciment romà. Foto: Arxiu.

JORDI FERRER - CALDES DE MALAVELLA

Les obres a la carretera de Llagostera han permès localitzar les restes de les primeres cases romanes de Caldes de Malavella (l'antiga *Aquae Calidae*). Les troballes són destacables perquè

és el primer cop que es troben restes d'habitatges, “d'allà on vivia la gent”, assenyala l'historiador i arqueòleg Joan Llinàs, que ha dirigit les excavacions. Els elements descoberts són de construccions d'entre el segle II aC i el segle II dC.

“El fet excepcional és que no s'havia trobat mai on vivia la gent d'*Aquae Calidae*. S'havia trobat on hi havia les termes (la zona de banys), un gran edifici públic, i en un extrem molt allunyat del poble, la necròpoli (el cementiri), però no havíem trobat mai on residien els habitants”, explica el regidor d'Obres i Serveis de Caldes, Sergi Mir. S'hi van fer “tasques de prospecció, que es van concretar al peu del puig de Sant Grau, al peu de la carretera de Llagostera”.

Les troballes s'ubiquen en la intersecció del carrer Pla i Deniel i la carretera de Llagostera, un sector que estarà en obres fins al mes de juny. “Tota aquesta zona era una àrea

Una de les dues zones inclou una façana amb la porta d'entrada

residencial, de gent que vivia a l'antiga ciutat *Aquae Calidae* ['aigües calentes']. Era una zona on podien aparèixer restes, murs associats a un cert nivell de circulació.”

La troballa va obligar l'Ajuntament a informar-ne el Departament de Cultura de la Generalitat i a fer una excavació d'urgència, que ha encapçalat l'empresa Atri Cultura i Patrimoni SLU. El jaciment fa 600 metres quadrats i té la forma d'un gran triangle rectangle, segons l'informe d'eliminació, redactat per Atri. Una part d'una de les dues zones del jaciment serà eliminada per fer-hi passar un col·lector (vegeu peça adjunta).

De les restes, perfectament “alineades”, se'n pot deduir que hi havia una planificació urbanística. “Una de les característiques de les ciutats romanes era que hi havia un urbanisme [...]. No es construïa de qualsevol manera en qualsevol lloc. Es veu perfectament que, quan han aixecat els plànols, ha sortit tot alineat, i al davant hi havia una via que devia ser un carrer, que coincideix amb el traçat actual i que dona a la carretera”, assenyala Mir, primer tinent d'alcalde.

Façana i porta

A la zona 1, a tocar d'una finca privada, és ben perceptible la façana d'una antiga casa, i s'hi intueix la porta principal. “El gros de la casa quedaria per sota del terreny d'un veí”, detalla Llinàs. Entre les dues zones, el subsol està “molt destrossat pels serveis i per la construcció del poble actual”.

Una part “molt petita” del jaciment serà derrocada

L'arqueòleg i historiador Joan Llinàs ha encapçalat les excavacions de Caldes, en la intersecció de la carretera de Llagostera i el carrer Pla i Deniel. La urbanització de la via que creua el poble obligarà a enderrocar “una part molt petita del jaciment [imatge amb el regidor]”, admet Llinàs, perquè hi ha de passar un gran col·lector, paral·lel a la carretera. “S'eliminarà sota control arqueològic, però s'ha fet el que tocava: fotografiar-ho,

documentar-ho i datar-ho", diu Llinàs, que és el director de projectes de l'empresa Atri Cultura i Patrimoni SLU.

Els sondejos del terreny es van fer en dues fases: la primera, a l'octubre; la segona, entre el novembre i finals de febrer. "S'hi pot veure un urbanisme regular, amb illes de cases." Abans d'aquesta troballa, les obres del castell de Caldes van permetre localitzar el 2015 les parets d'un edifici romà d'entre el segle I dC i el segle III dC. Al castell, hi ha el centre d'interpretació del Camp dels Ninots (un jaciment del paleolític) i, al camp, hi treballa l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (Iphes), de la Universitat Rovira i Virgili (URV), que a Caldes va localitzar el cinquè esquelet de tapir, de fa tres milions d'anys. Al maig l'Iphes hi començarà una campanya d'excavació.

Canvi de lloc d'un safareig perquè es vegin les restes

Restes arqueològiques i obres, ahir al carrer Llagostera, la via que creua Caldes de Malavella. Foto: QUIM PUIG. ↕

J. FERRER

La troballa arqueològica durant les obres a la carretera de Llagostera obligarà a fer reformes en la urbanització, admet el regidor d'Obres i Serveis de Caldes, Sergi Mir. Una de les actuacions confirmades és el canvi en l'accés al turó de Sant Grau des de la carretera, que inclou la recuperació d'un antic safareig, però que s'haurà de desplaçar. "Hem hagut de moure el safareig amb l'objectiu que les restes [arqueològiques] siguin visibles i els puguem donar valor."

El projecte, adjudicat a Obres i Paviments Brossa SA, era inicialment de 800.000 euros, però probablement s'encarirà. Les obres van començar al desembre i haurien d'estar a punt a l'estiu. El carrer Pla i Deniel, que parteix en dos blocs les troballes romanes, serà pavimentat des de la carretera fins a les termes romanes.

El centre de Caldes està ara restringit al trànsit. Només hi passen, en un tram a tocar del dispensari mèdic, els cotxes en una sola direcció (en sentit Llagostera). Des de fa tres mesos, els camions no poden transitar a dins de Caldes, i només els vehicles pesants de càrrega i descàrrega tenen autorització per passar-hi.

"Moltes molèsties"

El regidor admet que les obres han alterat la circulació i la vida diària dels veïns. "Sempre que es fan obres a l'artèria principal del poble es generen molèsties. Hem de mirar d'anar-ho corregint amb els veïns, que ens fan arribar queixes i suggeriments pel que fa a l'emmagatzematge del material i al pas de vianants."

Amb les obres a la carretera de Llagostera, l'avinguda de Catalunya, la via alternativa per als vehicles, és de doble sentit en el tram que abans era de sentit únic. A més, no s'hi pot aparcar. El primer tram, de mig any previst d'obres, és el que afecta més el poble. S'allargarà fins a l'abril.